

A Selye János Szakkollégium kutatásai elsősorban az elméleti és alkalmazott egészségtudományok területén zajlanak, konkrétan:

1. Kutatóműhely neve: *Egészségmagatartással kapcsolatos kutatások kutatóműhelye*

Kutatóműhely vezetője: Dr. Kiss-Tóth Emőke, dékán

8 program

2. Kutatóműhely neve: *Fizioterápiás, rekreációs és humánélettani kutatások kutatóműhelye*

Kutatóműhely vezetője: Dr. Juhász Eleonóra, az Alkalmazott Egészségtudományok Intézetének vezetője

8 program

Az Egészségtudományi Kar Selye János Szakkollégium Kutatóműhelyeinek programjai

Kutatóműhely neve: Egészségmagatartással kapcsolatos kutatások kutatóműhelye

Kutatóműhely vezetője: Dr. Kiss-Tóth Emőke, dékán

Programjai:

1. Pályaszocializációs és értékvizsgáló kutatások

A program vezetője: Dr. Kiss-Tóth Emőke, dékán, főiskolai tanár

A Miskolci Egyetem egészségügyi tudományi képzésének keretében több mint 20 éve folyik longitudinális kutatás a hallgatók pályaszocializáció-alakulásának témájában, melynek alapkonceptiója, hogy a felsőoktatás a hallgatók további életútjára, pályára nevelésére meghatározó szerepet gyakorol, hiszen a személyiség érése ez az utolsó, nevelési szituációban végbemenő szakasza. Mivel az egészségügyi felsőoktatásban a magas szintű szakmai ismeretek oktatása mellett a szakmaspecifikus értékek közvetítése is rendkívül fontos, ezért ennek eredményességének vizsgálata áll a kutatás fókuszában.

A vizsgálat egyrészt a pályaszocializáció, ezen belül is a pályaadaptáció szakmai képzési-nevelési szakaszának kérdésköréhez kapcsolódik, másrészt a szociálpszichológia egyik fő területéhez, az értékvizsgálatok témaköréhez fűződik. A kutatóműhely, illetve a kutatási program vezetője által 1998-ban kidolgozásra került egy komplex pályaszocializációs kutatási terv, melyhez 2002-től csatlakozott egy, a pályaszocializációt vizsgáló munkacsoport, amely célul tűzte ki folyamatosan nyomon követni a belépő és a kilépő hallgatók szakmaspecifikus

értékrendjét a Rokeach-féle érték-kérdőívek, valamint a Super-féle munka-érték kérdőívek kitöltésével beiratkozáskor, illetve végzéskor. A műhelyben folyó kutatás vezérelve, hogy a preferált szakmaspecifikus értékek tükrözik a felsőoktatásban tanulmányokat folytató hallgatók pályaidentitásának alakulását, ezáltal képet alkothatunk a képzés pályaiszocializációt befolyásoló hatásáról.

2. Egészséggel kapcsolatos életminőség és egészségmagatartás vizsgálat egészséges emberek és krónikus betegek esetében

A program vezetője: Dr. habil Lukács Andrea, egyetemi docens

A kvalitatív és kvantitatív módszerekkel történő kutatások során *gyermekek és felnőttekegészség-magatartását és egészséggel-kapcsolatos életminőségét vizsgáljuk.* Keressük azokat a tényezőket, amelyek negatívan befolyásolják a viselkedésüket és káros szokásokat alakítanak ki. Kutatási célkitűzéseink között van a krónikus betegek vizsgálata is. Arra keressük a választ, hogy egy-egy krónikus betegség mennyire befolyásolja a beteg jóllét-érzését. Gyermekes esetében vizsgáljuk a betegség hatását a szülők mentális egészségére, a testvérek életminőségére és a család mindennapi életére. Felnőtteknél az élettárs segítő szerepét, illetve a rá hárult nehézségeket vizsgáljuk a mentális egészség oldaláról.

3. Egészségfejlesztés - kortárs oktató képzés

A program vezetője: Dr. Gyulai Anikó, egyetemi docens

A serdülőkorúak egészségfejlesztése kiemelt jelentőséggel bír napjainkban, a gyermekkorban rögzült egészségmagatartási formák hatással vannak a későbbi, felnőttkori egészségi állapotra és életmódra is. A jelenlegi hallgatóink a jövő egészségvédelmének a letéteményesei, számos bizonyíték van arra, hogy *a kortárs oktatóktól* jövő információkat a *serdülőkorúak szívesen fogadják, ami növelheti az egészségfejlesztés a hatékonyságát.*

A szakkollégium kereteiben megvalósuló program keretében kortárs oktatói feladatokra hívunk és várunk olyan hallgatókat, akik *elkötelezettek az iskoláskorúak egészségének a fejlesztése iránt.* A program célja, hogy előre meghatározott témákban kortárs oktatói feladatra készítse fel a jelentkezőket. A felkészítés során az elmélet mellett a célzott, hatékony egészségkommunikációs technikák elsajátítására is törekszünk, ezért a képzést követően a kortárs oktatók részt vehetnek az iskoláskorúak egészségfejlesztésében, fejleszthetik ezirányú készségeiket, képességeiket, szakmai műveltségüket.

4. Gyógynövények alkalmazása, felhasználása napjainkban

A program vezetője: Pásztk Norbert, egyetemi tanársegéd

A gyógynövények az élet számos területén megjelennek és sok betegség megelőzhető vagy kezelhető segítségükkel. Ilyen ágazatok hazánkban például az *egészségügy*, a *turizmus* vagy éppen a *gyógyszergyártás* is. A kutatási programban résztvevő hallgatók kiválaszthatják, hogy a gyógynövény ágazat melyik részét szeretnék kutatni. A *gyógynövények gyógyászati felhasználása*, valamint a *gyógynövényturizmus* is ilyen választható kutatási területek, melyekhez kötődően rengeteg érdekes és hasznos kutatási lehetőség adódik. A védőnő, szervező és ápoló hallgatók számára szeretném meghirdetni.

5. Halmozottan hátrányos helyzetű lakosság egészségi állapotvizsgálata, egészségmagatartása

A program vezetője: Dr. Rucska Andrea, főiskolai tanár

Kutatóműhelyünk 2018 óta működik, mely a halmozottan hátrányos helyzetű abaúji régió gyermek és felnőtt lakosságának monitorizált és szubjektív egészségi állapotát vizsgálta. A kutatásban a populáció mind szomatikus, mind pedig mentális állapotára fókuszáltunk. Ennek értelmében képet kaptunk a térség gyermek és felnőtt lakosságának egészségi állapotáról, devianciákról, egészségmagatartásáról, táplálkozási szokásairól, mozgásról és szabadidő eltöltéséről, rekreációról, melyet hazai és nemzetközi tanulmányokban publikáltunk.

Kiemelt jelentőséggel bírt az elmúlt időszakban a COVID-19 járvány mentális állapotra gyakorolt hatásának vizsgálata. A kutatás az agresszióra, a különböző devianciákra, az egészségszorongásra, stresszre fókuszált. Kutatócsoportunk a kar oktatóinak bázisára épül, akik team munkában végzik a kutatómunkát. Az elkövetkezendő időszakban a kutatócsoport folytatja tevékenységét, mely az előző kutatásokat kiegészítve a női egészséget állította fókuszba így az eddigi mentális, antropometriai és egészségi állapotra irányuló vizsgálatokon túl az elkövetkezendő időszakban a párkapcsolatokra, és a családi életre nevelésre irányuló vizsgálatok kerülnek előtérbe.

6. Közösségi információs médiajogi analízis

A program vezetője: Dr. ing. Dr. jur. Mándy Zoltán, egyetemi tanársegéd

A téma interdiszciplináris jellegű, alapvetően a manapság elterjedt közösségi hálózatokon történő megjelenést, a kapcsolódó magatartásformákat, a közösségi hálózatok attitűdformáló erejét és hatását elemzi. Továbbá az információs és médiajogi aspektusait is elemzi a személyiségi jogsértésektől egészen a büntetőjogi vonatkozásokig. A témában szerepet kap az influencer-marketing, illetve a fogyasztói magatartás megjelenése az interneten.

7. A Munkajog analízise az egészségügy területén

A program vezetője: Dr.ing. Dr. jur. Mándy Zoltán, egyetemi tanársegéd

A Munka Törvénykönyvének alakulása és esetleges reformja alapvetően függ az adott szakmai ágazatban történő változásoktól. Az összhang megteremtése más jogszabályokkal, törvényekkel, kollektív szerződésekkel, szakmai kamara leirataival alapvető fontosságú. Ennek elemzésével foglalkozik e téma, hogy megfelel-e a törvény jelen formájában az adott szakágazatban történő változásoknak, vagy esetlegesen szükséges volna-e javaslatot tenni a jogalkotó irányában valamely paragrafus módosítására.

8. Az egészségügyi applikációk gyakorlati alkalmazhatóságának analízise

A program vezetője: Dr. ing. Dr. jur. Mándy Zoltán, egyetemi tanársegéd

A téma alapvetően a hallgatók szoftveres tudására épít. Manapság egyre többen használják az elterjedt egészségügyi szoftvereket. A téma jelentőségét az adja, hogy mennyire segíti ki az életvezetését a használónak egy konkrét applikáció (pl.:blood-pressure test, asthmasense, visiontest) huzamosabb időn át történő igénybe vétele.

Kutatóműhely neve: Fizioterápiás, rekreációs és humánélettani kutatások kutatóműhelye

Kutatóműhely vezetője: Dr. Juhász Eleonóra, az Alkalmazott Egészségtudományok Intézetének vezetője, egyetemi docens

Programjai:

1. Egészségmegőrzéssel összefüggő kutatások

A program vezetője: Lebenszkyne Szabó Tünde, mesteroktató

A fiatal kutató egészséges gyermekek, fiatal felnőttek civilizációs ártalmaival, egészségkultúrájával, fejlesztési lehetőségeivel, prevenciós programok tervezésével és azok eredményességével foglalkozó vizsgálatokba kapcsolódhat be.

A vizsgálatok sajátosságait a téma rendkívüli aktualitása, életkori színessége, a vizsgálatok dinamizmusa és elméleti háttérelmező összetettsége adja. A kutatások jellemzően kari, illetve intézményi nagy projektekhez kapcsoltnak is megjelennek. A vizsgálatokhoz az egyetemi laborháttér, különféle kezelőhelyiségek, valamint a kül- és beltéri sportlétesítmények felhasználásán túl, óvodák és iskolák infrastruktúrájának bevonása is megjelenik.

Javasolt a bekapcsolódás jó kommunikációs készségű hallgatók számára, akik egy valódi fizioterápiás-rekreációs teamben szeretnének dolgozni.

2. Természetes gyógytényezőkkel összefüggő kutatások

A program vezetője: Dr. Juhász Eleonóra, egyetemi docens

A fiatal kutató hazai termális karsztvizek, ásványvizek és a klíma gyógyászati és turisztikai célú felhasználási lehetőségeivel és azok eredményességével foglalkozó vizsgálatokba kapcsolódhat be.

A vizsgálatok sajátosságait a téma tudományközi jellege, területi kitekintési lehetőségei és elméleti háttérelmező összetettsége adja. A témában a vizsgálattervezési lehetőség hatalmas, megjelennek elméleti és alkalmazott kutatások is jellemzően kari, illetve intézményi nagy projektekhez kapcsoltnak. A vizsgálatok adatgyűjtési és terápiás szakaszai egyetemi laborokban és gyógyhelyi körülmények között zajlanak.

Javasolt a bekapcsolódás a nyitott, jó kommunikációs képességű hallgatók számára, akik egy valódi természet- és orvos-egészségtudományi teamben szeretnének dolgozni.

3. Obezitológia

A program vezetője: Palácsik Makula Zsanett, mestertanár

A fiatal kutató az gyermek- és felnőttkori elhízás diagnosztikájával és különféle terápiák eredményességével foglalkozó vizsgálatokba kapcsolódhat be.

A vizsgálatok sajátosságait a téma rendkívüli aktualitása, életkori szélessége, a vizsgálatok dinamizmusa és elméleti háttérelmző összetettsége adja. A témában a vizsgálattervezési lehetőség hatalmas, megjelennek elméleti és alkalmazott kutatások is jellemzően kari, illetve intézményi nagy projektekhez kapcsoltan. A vizsgálatok adatgyűjtési és terápiás szakaszai egyetemi laborokban és kórházi körülmények között zajlanak.

Javasolt a bekapcsolódás beteg- és gyakorlatorientált gondolkodású hallgatók számára, akik együtt szeretnének dolgozni egy valódi orvos-fizioterápiai teammel.

4. Gerontológiai kutatások

A program vezetője: Vámosné Fazekas Anita, mestertanár

A fiatal kutató az időskori patofiziológiai változásokkal, funkcionális hibákkal, valamint ezek kialakulásának lassításával, rehabilitációjának eredményességével foglalkozó vizsgálatokba kapcsolódhat be.

A vizsgálatok sajátosságait a speciális deficitek köre, a vizsgálati és kezelési eljárások korcsoporthoz adaptálásának szükséglete adja. A téma több tudományterülettel érintkező, és minden orvosrehabilitációs szintéren jelen levő. A témában a vizsgálattervezési lehetőség hatalmas, megjelennek elméleti és alkalmazott kutatások is. Utóbbiak adatgyűjtési és terápiás szakaszai kórházi és idősothtoni körülmények között zajlanak.

Javasolt a bekapcsolódás magas szociális érzékenységű, jó kommunikációs készségű hallgatók számára, akik egy valódi medikoszociális teamben szeretnének dolgozni.

5. Klinikumi szakfizioterápiai kutatások

A program vezetője: Guzi Barbara, mestertanár

A fiatal kutató a mozgásszervi és neurológiai megbetegedések kezelésének és rehabilitációjának aktuális betegvizsgálati - módszertani kérdéseivel és hatékonyságával foglalkozó vizsgálatokba kapcsolódhat be.

A vizsgálatok sajátosságait a betegségek jellegzetes tünettana, funkcionális problémaköre és a terápiák sokszínűsége adja. Mindehhez hozzájárul az a különlegesség is, hogy az

alkalmazott hazai vizsgálati - kezelési eljárások mellett, megjelennek nemzetközi standard technikák is. A vizsgálatok adatgyűjtési és terápiás szakaszai kórházi körülmények között zajlanak.

Javasolt a bekapcsolódás beteg- és gyakorlatorientált gondolkodású hallgatók számára, akik együtt szeretnének dolgozni egy valódi orvos-fizioterápiás teammel.

6. Sportfizioterápiás kutatások

A program vezetője: Kató Csaba, mesteroktató

A fiatal kutató sportolók teljesítménydiagnosztikájával, fizikai képességeik fejlesztési lehetőségeivel, prevenció - rehabilitációs programok tervezésével és azok eredményességével foglalkozó vizsgálatokba kapcsolódhat be.

A vizsgálatok sajátosságát maga a sportoló adja, rendkívüli életvitele, teljesítőképesége, feladatai és speciális problémáinak megoldása egy összetett elvárás séma része. A témák követik a sportolók egészségügyi ellátásának teljesítményorientált, a technikai lehetőségeket kihasználó, objektív jellegét. A vizsgálatok adatgyűjtési és terápiás szakaszai sportegészségügyi centrum körülményei között zajlanak.

Javasolt a bekapcsolódás a biomechanika, a technikai eszközök és a fejlett diagnosztika iránt érdeklődő hallgatók számára, akik egy valódi orvos-fizioterápiás teamben szeretnének dolgozni.

7. Életmórvos kutatások

A program vezetője: dr. Babai László István

A fiatal kutató az életmóddal összefüggő betegségek életmórvos eszközökkel történő megelőzésével, gyógyításával kapcsolatos kutatásokba kapcsolódhat be, különös tekintettel ezen eszközök egészségturisztikában való használatának lehetőségeire, eredményeire.

A vizsgálatok sajátosságait az életmórvostan tudományterületeken átívelő és azokat összefogó volta, az egészségmegőrzés és gyógyítás hálózatos megközelítése adja. A kutatások fő fókuszpontja a turizmus és az orvostudomány kapcsolódása az életmódi tényezők - mozgás, táplálkozás, mentális egészség - által, a turizmus eszköztárában rejlő gyógyító-megelőző lehetőségek bővítése, a turizmus és gyógyítás-megelőzés új kapcsolódási területeinek felfedezése, új, gyakorlati megvalósulási rendszerek kidolgozása, bevezetése. Az egészségügyi

adatgyűjtés turisztikai desztinációkban történik megfigyelés és beavatkozási módszerekkel, telemedicinális eszközök segítségével orvosi szolgáltatói háttérrel.

Javasolt a bekapcsolódás kreatív, az új technológiák iránt nyitott, életmódtényezők gyakorlati alkalmazásának kidolgozás és vezetése - annak egészség szakmai, egészségmagatartási, üzleti aspektusai - iránt érdeklődő hallgatók számára.

Mindez érdekes lehet

- szervezőknek, hiszen itt össze kell szervezni a résztvevőket - egészségügyi személyzet, szállásadó, étterem személyzet, informatika és kommunikáció, páciens
- védőnőknek, hiszen a mindennapokban ők azok, akik az életmódtényezőkre a legnagyobb ráhatással bírhatnak - annak érdekében, hogy az emberek mozogjanak, egészségesen táplálkozzanak
- gyógytornászoknak, hiszen a mozgás az egyik fő életmódtényező - és nekik szakmájuk a magas vérnyomásos, a cukorbeteg, a szívbeteget, stb. gyógyító mozgatása

8. Gyermekradiológiai kutatások

Program vezetője: Dr. Lakatos Andrea

Gyermekkori stroke: A gyermekkori stroke etiológiájának, tünettanáinak, típusainak és kezelési stratégiájának kutatása.

Bár a stroke ritkán fordul elő gyermekkorban, jelentős mortalitással és morbiditással jár. A gyermekkori stroke tünetei, rizikófaktorai a felnőttkoritól nagyban eltérnek. A kórkép sajnos sokszor későn kerül felismerésre, hiszen kevesen gondolnak rá. A retrospektív kutatás célja a Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kórházban kezelt stroke-os gyermekek felkutatása, kórtörténetük, MR képanyaguk elemzése, a stroke-ban szerepet játszó rizikófaktorok, predisponáló tényezők feltérképezése, a kimenetel vizsgálata.

Magzati MR diagnosztika

A méhen belüli MR képalkotást Magyarországon 3 centrumban végzik, az egyik ilyen centrum Miskolcon van. Az vizsgálatok célja az ultrahang során felmerülő fejlődési rendellenességek pontosítása, esetleges társuló rendellenességek igazolása, segítség nyújtás a terápiás terv elkészítésében. A kutatás célja az intrauterin felismert, magzati korban MR-rel vizsgált fejlődési rendellenességek korai és késői kimenetelének kutatása.